

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

 CZV neprané 25 kg.....	3,76 Kč/kg
 OOC neprané 25 kg	4,97 Kč/kg
 Spotřebitelské ceny	11,13 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

V průběhu uplynulého dvoutýdenního období došlo na domácím trhu brambor k mírnému rozkolísání cen. Zatímco ceny farmářů mírně oslabily, ceny obchodníků a spotřebitelů nabraly proti tomu opačný kurz a začaly svorně posilovat. Faktem zůstává, že farmáři se snaží stabilizovat odbyt, proto s cenami nemohou moc hýbat směrem nahoru. Navíc je na trhu velký tlak z dovozu. Do ČR se dováží velké množství brambor převážně z Německa a Francie. Na trhu se, byť zatím nesměle, začínají objevovat „nové“ brambory z oblasti Středomoří. Obchodníci zatím s jejich nákupy váhají, protože se jim tyto, doposud poměrně drahé brambory nevypatí. Očekává se nástup těchto brambor italské a španělské provenience, kde bude i lepší kvalita za příznivější ceny.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 11. a 12. týdnu roku 2010 takto:

CZV konzumních brambor 3,76 Kč/kg
(proti 10. týdnu 2010 pokles o 0,05 Kč/kg)
OOČ konzumních brambor 4,97 Kč/kg
(proti 10. týdnu 2010 vzestup o 0,11 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,70 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla jednoznačně Adéla, pak Laura, Marabel, Dali a Princes s cenami nejčastěji mezi 2,90 až 4,90 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOČ) v rozsahu 3,10 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Adéla, Marabel, Dali a Laura.

Spotřebitelské ceny se v 11. týdnu 2010 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 11,13 Kč/kg, tedy vzrostly o 0,19 Kč/kg proti minulé hodnotě.

V uplynulém období se CZV proti 10. týdnu 2009 tentokrát snížily o 0,37 Kč/kg, ceny obchodníků OOC

se meziročně mírně snížily o 0,40 Kč/kg. SC v tomto období ovšem stouply o 0,34 Kč/kg.

Evropská unie

Týdenní průměry kotací konzumních brambor zemí EU-5 dosahovaly nejvyšší úrovně na Britských ostrovech, kde se dostaly až na hodnotu nad 125 EUR/t (k 9.2. 2010). Naopak nejnižší hodnotu zaznamenala Belgie, kde tyto kotace dosáhly hodnoty pouhých 70 EUR/t (k 16.2. 2010), ve stejném období byla kotace v Nizozemí na hodnotě téměř 90 EUR/t a v Německu překročila kotace úroveň 110 EUR/t.

Velká Británie nakoupila v období listopad 08-říjen 2009 celkem 275,6 tis. t konzumních brambor (KN 0701 90). Jedná se meziročně o výrazný pokles importu této komodity (o 43,9 %). Ve finančním vyjádření je pokles pouze o 30,6 %, v poslední sezóně byla hodnota dovozu stanovena na 84,174 mil. GBP. Největším dodavatelem byl v tomto období Izrael (82,349 tis. t brambor za 24,534 mil. GBP). Druhým největším dovozcem byla Francie (60,05 tis. t za 17,189 mil. GBP).

Němečtí farmáři prodávali salátové odrůdy brambor k 16.2. 2010 za 116,7 EUR/t, proti 2.2. 2010 to byl tedy mírný pokles (118,3 EUR/t). Podobně ve stejném období klesly kotace i u přílohových odrůd a pyré, kde se kotace posunula ze 111,3 EUR/t (2.2. 10) na 110,8 EUR/t (16.2. 10). Pro srovnání loni byly kotace na úrovni 125,0 EUR/t (varný typ A), resp. 126,3 EUR/t u varného typu B a C.

V Belgii dosahovala odrůda Bintje vhodná pro průmyslové zpracování (na výrobu hranolek a lupínků) kotace 67,5 EUR/t k 12.2. 2010. Na této úrovni stagnovala kotace od 22.1. tohoto roku. Pro srovnání, loni se kotace pohybovala mezi 90,0 EUR/t (29.1. 2009) až 85,0 EUR/t (ke 12.2. 2009).

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 12. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	5,00	3,74	-0,13
DALI	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	5,50	4,40	0,28
GALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	5,50	3,83	0,03
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	6,00	3,87	-0,09
MADELAINE	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	4,50	4,17	0,17
MAGDA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	3,80	3,20	-1,30
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,70	4,00	3,44	-0,25
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,70	4,90	3,60	0,27
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	4,00	3,53	0,58
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	5,40	3,80	-0,50
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,70	3,10	2,83	-1,47
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,70	6,00	3,73	-0,12
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,90	18,00	13,12	-0,17

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i polokleších. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 12. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	8,00	5,03	0,02
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,50	6,90	5,63	0,19
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,60	5,50	4,62	0,20
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	8,00	5,25	-0,06
MADELAINE	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,50	6,90	5,97	0,00
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	7,35	5,19	0,26
MARENA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	5,00	4,22	0,30
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	5,00	4,10	-0,03
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	6,90	4,94	0,00
ROSARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,30	5,50	4,87	-0,01
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	8,00	5,01	0,07
Nové	B	neprané	pytel 15/25 kg	10,00	17,00	13,40	-1,94
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,50	20,10	14,98	0,02

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i polokleších, u Nových brambor je velikost balení 15-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	3.	10,48	10,15	9,56	10,56	10,52	10,07	10,89	9,28	10,59	10,23	10,28	10,90	10,33	9,89	10,27
	5.	10,52	10,57	9,68	10,45	10,78	10,98	11,06	9,64	10,59	10,38	10,75	10,74	10,37	9,95	10,46
	7.	10,80	10,69	10,16	10,45	10,83	10,81	11,44	9,74	10,76	10,63	10,57	10,88	10,48	10,09	10,59
	9.	11,28	10,99	10,43	11,58	11,03	11,37	11,23	10,07	11,13	11,21	11,07	11,17	10,91	9,77	10,94
	11.	11,27	11,44	10,44	11,25	11,32	11,56	11,40	9,99	11,29	11,21	11,24	11,91	11,49	10,09	11,13

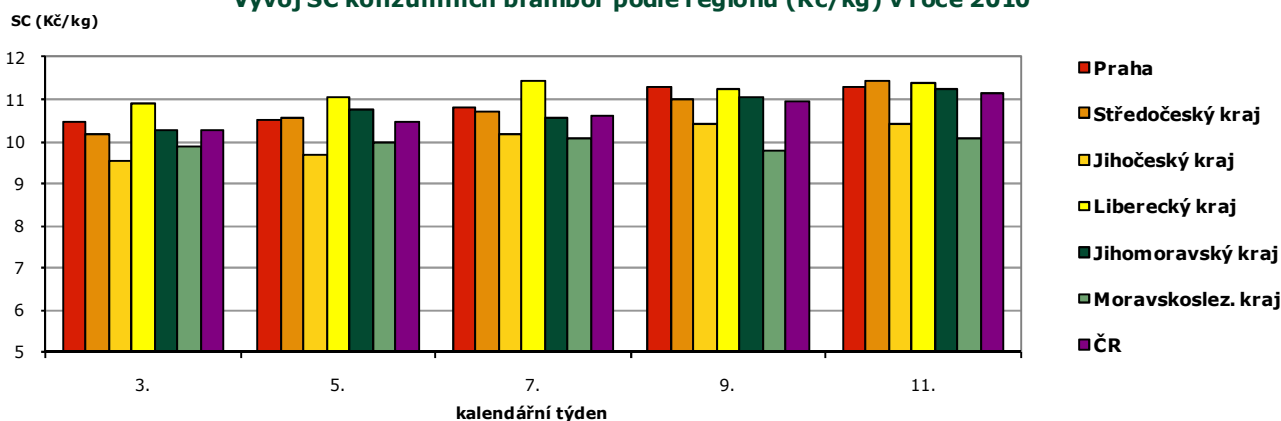
Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2009/2010	2008/2009	2009/2010	2008/2009
04. týden 10	3,41	3,54	4,97	4,94
06. týden 10	3,45	3,74	4,81	5,09
08. týden 10	3,67	3,68	4,77	5,13
10. týden 10	3,81	3,79	4,86	5,05
12. týden 10	3,76	4,13	4,97	5,37

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg) v roce 2010

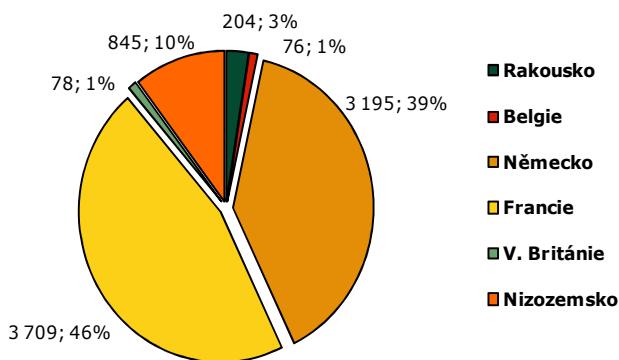
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz a vývoz konzumních brambor v lednu 2010

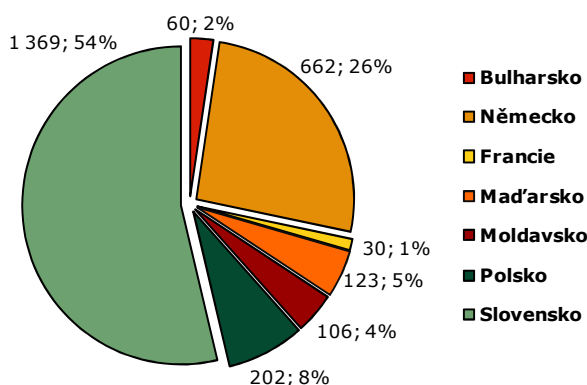
V lednu 2010 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **dovezeno celkem 8 166 t konzumních brambor (KN 0701 9090)**. Z tohoto objemu byl největší díl (3 709 t; 46 %) dovezen z Francie. Druhá pozice připadla Německu, odkud pocházela větší třetina dovozu (3 195 t; 39 %). Pomyslný bronz náleží Nizozemí s 845 t brambor. Více viz níže.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení **exportu konzumních brambor nevařených (KN 0701 9090) v lednu 2010**. Jasný prim zde zaujímá Slovensko, kam směřovala nadpoloviční většina vývozu (54 %; 1 369 t komodity). Druhá pozice připadá Německu (662 t; 26 %), a třetí Polsku (8 %; 202 t brambor). Podrobnější informace o rozložení exportu v tomto období uvádí graf níže.

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období I-2010 (tuny;%); dovoz celkem 8 166 t

Vývoz konzumních brambor období I-2010 (t;%); celkový vývoz KN 0701 9090 = 2 550 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2009/10

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	AGRIA	MARABEL	Min. cena ^A	Brambory celk. € / 100 kg	Brambory celkem SKK / 1kg	Max. cena ^A
52. týden 09	*13,02	*13,41	10,15	11,16	3,36	17,00
3. týden 10	14,55	13,38	10,00	12,81	**	20,00
4. týden 10	14,80	14,35	10,15	13,63	-	20,17
5. týden 10	14,88	14,30	10,00	13,27	-	20,92
6. týden 10	14,89	14,38	10,00	13,34	-	20,17
7. týden 10	14,87	-	10,00	13,17	-	20,92
8. týden 10	15,29	14,43	10,00	13,64	-	20,92
9. týden 10	15,40	14,43	10,00	13,86	-	26,55

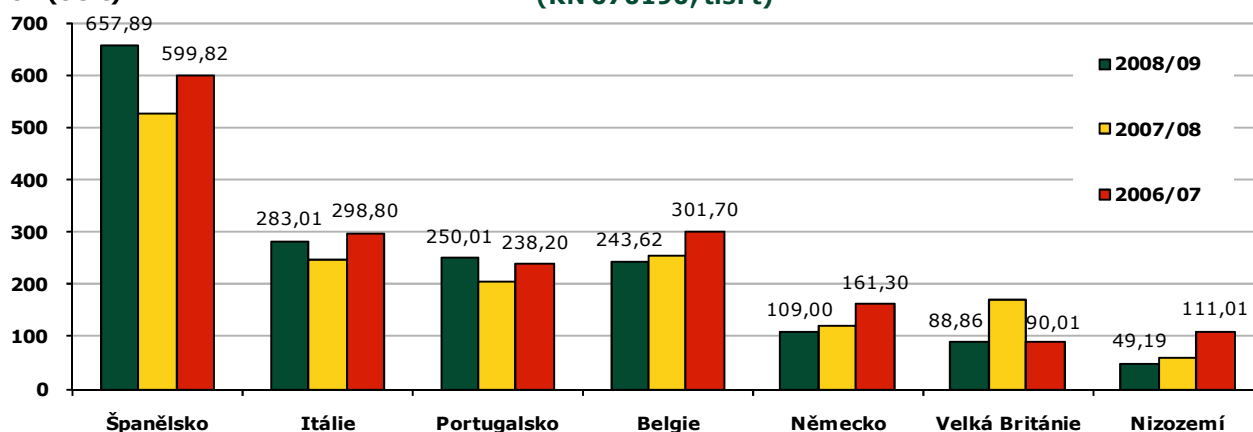
Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; * = průměrná cena za prosinec 2009; ** = od 1.1. 2010 ATIS neuvádí ceny v SKK/kg;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Francie

Export konzumních brambor Francie; období listopad-říjen podle destinace (KN 070190; tis. t)

vývoz (tis.t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Období/země	Albánie	ČR	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko
2.týden	-	12,83	12,14	10,93	15,54	-	38,07	25,38	11,89
3.týden	-	13,13	-	10,93	14,70	12,31	38,78	25,44	12,81
4.týden	-	13,08	12,33	10,93	11,62	12,30	38,67	25,26	20,17
5.týden	-	13,06	-	11,13	-	12,32	39,07	25,26	-
6.týden	-	13,02	12,46	11,08	16,68	13,76	42,22	25,20	-
7.týden	-	13,10	12,91	11,08	18,69	13,75	42,35	25,21	-
8.týden	-	14,25	12,91	11,58	13,93	13,75	42,25	30,10	-
9.týden	-	14,17	13,10	11,67	16,32	13,75	42,39	29,96	-
10.týden	-	14,31	13,10	-	11,95	14,48	42,61	24,89	-

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: Agricultural Market Information Service for Central and Eastern European Countries- AGRIMIS, Německo; <https://www.agrimis.info>

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 15.3. – 18.3. 2010

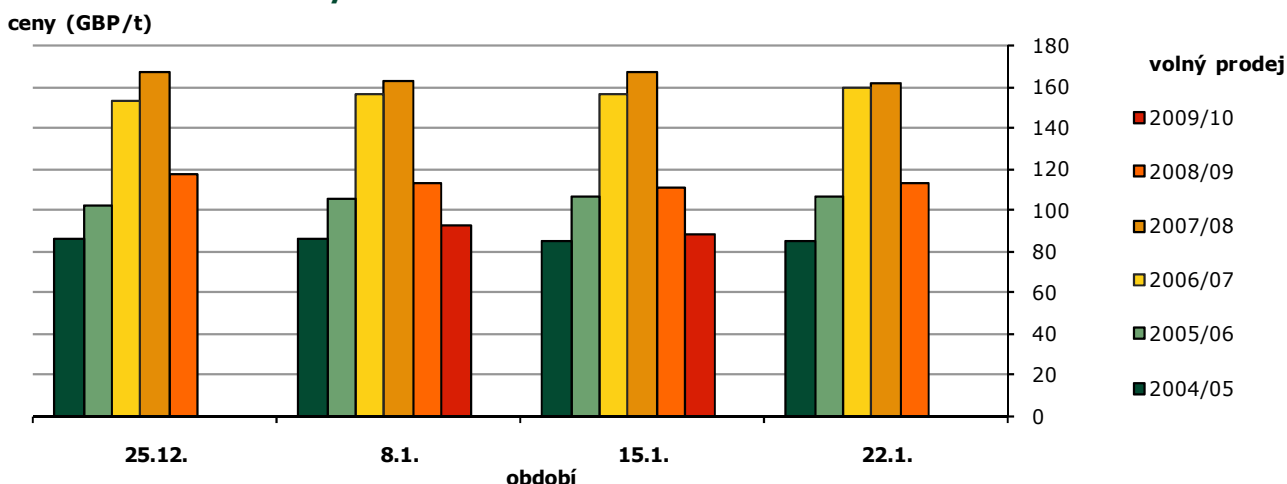
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze 18.3.2010		Lublin 16.3.2010		Poznaň 17.3.2010		Sandomierz 17.3.2010		Kalisz 17.3.2010		Rzeszów 15.3.2010	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,80	1,00	0,60	0,80	0,53	0,60	0,50	0,80	0,47	0,47	0,80	0,80
Kon. br. Nové-dov.	2,20	2,75	1,80	3,00	2,20	2,40	-	-	-	-	2,50	2,50

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

Velká Británie

Přehled týdenních cen konzumních brambor ve Velké Británii

Pramen: Potato Markets monthly

Geneticky upravené brambory mohou na pole. I v Česku

Po dlouhých dvanácti letech vydala Evropská komise povolení k pěstování nové geneticky modifikované plodiny v Evropě. Je to sice průlom, ale zdaleka není jisté, že teď už budou nové plodiny skutečně přímočaře mířit do evropského zemědělství.

Po dlouhých dvanácti letech vydala Evropská komise povolení k pěstování nové geneticky modifikované plodiny v Evropě. Je to průlom? Znamená to, že genetické inženýrství může nyní dobývat naše pole stejně, jako se mu to už daří zejména na severoamerickém kontinentě?

Odpověď zní: Je to sice průlom, ale zdaleka není jisté, že teď už budou nové plodiny skutečně přímočaře mířit do evropského zemědělství.

Vypnutý gen vylepšuje škrob

Už před třemi lety odborníci jistojistě očekávali, že Evropská komise vydá povolení k běžnému pěstování brambor nazvaných Amflora. Jenže komise se nakonec rozhodla až teď, kdy je v novém složení. Tyto brambory tedy přibýly ke genově modifikované (neboli transgenní)

kukuřici, jejíž pěstování je v Evropě povoleno z dávnější minulosti.

Amfloru vytvořili vědci v německém koncernu BASF tím, že v laboratoři vyřadili z činnosti jeden gen.

Běžné brambory v sobě obsahují dvě složky škrobu, amylopektin a amylozu. Amylopektin způsobuje zahušťování škrobu, zato amyloza vyvolává rosolovatění. To první průmysl potřebuje, to druhé naopak překáží. A tak se bramborový škrob při průmyslové výrobě chemicky upravuje, aby se jeho rosolovatění snížilo.

V Amfloře je však gen řídící vznik nechtěné amylozy uměle vyřazen z činnosti. Takže tyto brambory obsahují téměř výlučně žádaný amylopektin. Jejich další zpracování je mnohem jednodušší. Uplatnění by měly najít v papírenství, textilním průmyslu, při výrobě lepidel, stavebních materiálů, kosmetiky... Současně však mají pěstitelé povoleno těmito bramborami také krmit dobytek.

pokračování na str. 6

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 11.týden 2010 (od 15.03.2010 do 21.03.2010) HRK/kg

Brambory konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,50	1,50	2,00	1,62	1,80	2,00	1,50
max.	1,50	2,50	2,00	2,00	3,00	2,00	3,00
průměr	1,50	2,00	2,00	1,84	2,43	2,00	2,02
nové brambory - min.	-	4,00	4,50	8,00	6,00	6,00	4,00
max.	-	5,00	6,50	9,00	6,50	7,00	9,00
průměr	-	4,50	5,50	8,50	6,25	6,75	6,17

Pramen: www.tisup.mps.hr

Geneticky upravené brambory mohou na pole. I v Česku

dokončení ze str. 5

V Česku už na polích byly

Na českých polích už ostatně tyto brambory rostly v roce 2005, ale jen při polních pokusech. To znamená, že se po sklizni mohly pouze otestovat a zničit, avšak nesměly se použít na nic jiného. Nyní by se sem mohly zase vrátit, už jako běžná plodina.

Mezitím Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) o použité genové modifikaci rozhodl, že její "dopad na zdraví lidí a na životní prostředí je nepravděpodobný".

Současně se schválením brambor Amflora povolila Evropská komise i dovoz dalších tří typů geneticky modifikované kukuřice americké společnosti Monsanto: smí se do Evropy přivážet a zpracovávat tady, ale ne pěstovat na polích.

Brambory a kukuřice přírodu neohrožují

Vědci rozhodnutí spíše vítají. I v Česku.

"Genetické úpravy plodin představují obrovský potenciál pro zemědělství. Umožňují dosáhnout lepších výnosů, používat méně chemických postřiků. A také dávají možnost vylepšovat kvalitu zemědělských plodin. Třeba tak, aby obsahovaly více látek prospěšných lidskému zdraví," hodnotí docentka Jana Albrechtová z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

"Určitě je zapotřebí opatrnost," dodává ředitel Botanického ústavu Akademie věd Jan Kirschner. "Musíme posuzovat, jaký vliv může mohou mít transgenní rostliny na přírodu. Ale například kukuřice nebo brambory nemají v evropské přírodě žádné blízké příbuzné rostliny, takže nemůže dojít k žádnému křížení s rostlinami v přírodě."

Naopak ekologická organizace Greenpeace povolení k pěstování nových brambor ostře kritizovala.

V Evropě jinak než v USA

O tom, co se skutečně bude dít, však nerozhoduje jen Evropská komise. Ta uvedla, že bude zřejmě záležet na jednotlivých členských zemích, zda budou geneticky upravené plodiny pěstovat.

Brambory Amflora chce společnost BASF pěstovat nejdříve na 250 hektarech, z toho bude 150 hektarů v České republice. To je zatím docela málo.

Evropané jsou vůči geneticky modifikovaným plodinám celkově spíše odmítaví. Netrpí ostatně žádným nedostatkem jídla, a dotované zemědělství si ani nevyžaduje podstatné vylepšování ekonomických parametrů. K poptávce po transgenních plodinách tedy v Evropě zatím není důvod.

Zato v USA se komerčně pěstují už od roku 1996, zemědělci o ně mají zájem a veřejnost je ve své většině lhostejná, protože se neprokázalo, že by jídlo z nich mohlo poškodit lidské zdraví.

Ted' se teprve ukáže

Evropa si transgenní plodiny raději dováží - například bez geneticky modifikované sóji by nebylo čím krmit hospodářská zvířata. Až dosud jedinou povolenou transgenní plodinu - kukuřici - na polích pěstuje Španělsko, Portugalsko, Rumunsko a v malé míře i Polsko, Slovensko a Česká republika. Zato Rakousko, Maďarsko, Řecko, Francie, Lucembursko a naposledy i Německo její pěstování zakázaly.

Takže když teď Evropská komise nové transgenní brambory povolila, otevřela tím genovému inženýrství nový prostor. Ale co se bude doopravdy dít v evropských zemích, se teprve ukáže.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 24.3. 2010

1 EUR – 25,375 Kč 1 HRK – 3,494 Kč 100 HUF – 9,611 Kč 1 PLN – 6,526 Kč 1 GBP – 28,364 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF